

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

w sprawie **A. S.**

skazanego z art. 156 § 3 k.k.

o wznowienie postępowania

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 26 września 2018 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 września 2014 r.,

sygn. akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 4 czerwca 2014 r., sygn. akt II K [...],

postanowił:

1. oddalić wniosek;

**2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania
wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 4 czerwca 2014 r., sygn. akt II K [...], uznał A. S. za winnego popełnienia przestępstwa z 156 § 3 k.k. za co skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz orzekł nawiązki na rzecz oskarżycieli posiłkowych I. Z. i P. Z. w kwocie po 40 000 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 23 września 2014 r., sygn. akt II AKa [...] utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji, uznając wniesioną apelację za oczywiście bezzasadną.

Wyrok Sądu odwoławczego zaskarżył kasacją obrońca skazanego.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt IV KK 6/15 oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną.

Obecnie obrońca skazanego A. S. wystąpił do Sądu Najwyższego „o wznowienie postępowania w sprawie A. S.”, opierając wniosek o przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i b k.p.k. Uzasadniając wniosek obrońca wskazał, że obecnie ujawniły się nowe fakty i dowody wskazujące na to, iż czyn skazanego nie stanowił przestępstwa, oraz że przy wyrokowaniu nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary. Obrona wskazała, że „w szczególności” ujawnił się świadek w osobie P. G., który posiada wiedzę na temat przebiegu zdarzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego A. S. jest niezasadny. Na wstępie rozważań podnieść należy, że wznowienie postępowania jest instytucją wyjątkową, wobec domniemania prawidłowości ustaleń i rozstrzygnięć zawartych w prawomocnym wyroku. Zgodnie z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. podstawą do wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania sądowego są ujawnione po wydaniu orzeczenia nowe fakty lub dowody wskazujące m.in. na to, że skazany nie popełnił czynu. Podstawą wznowienia jest również sytuacja, w której po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że doszło do skazania za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k.).

Wznowienie postępowania sądowego nie jest więc uwarunkowane ujawnieniem się po wydaniu wyroku jakichkolwiek nowych faktów lub dowodów, czy też zgłoszeniem określonych wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia, ale tym, by nowe fakty lub dowody wiarygodnie podważały prawdziwość dokonanych, istotnych ustaleń faktycznych (zob. np. wyrok SN z 10 października 1995 r., II KO 76/94, OSNKW 1996, nr 1 - 2, poz. 9, czy postanowienie SN z 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, nr 7 - 8, poz. 47).

Sama nowość źródła dowodowego, czy też środka dowodowego pochodzącego z tego samego źródła dowodowego, bez wskazania w tym kontekście na poważne prawdopodobieństwo nietrafności prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, nie przesądza jeszcze o wystąpieniu analizowanej podstawy wznowieniowej. Zgłoszenie nowych faktów i dowodów nie oznacza, że niejako automatycznie sąd rozpoznający wniosek zobligowany jest do wznowienia postępowania. Owe nowe fakty i dowody podlegają ocenie tego sądu, dokonywanej – co należy podkreślić – w ścisłym powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w toku jej rozpoznawania przez sądy I i II instancji. Oddzielenie tej oceny od całokształtu dowodów, które stały się podstawą dotychczasowych orzeczeń, czyniłoby ją nieracjonalną i w zasadzie oderwaną od realiów sprawy. A przecież tylko na gruncie tych realiów i po wnikliwym skonfrontowaniu dowodów „nowych”, to znaczy zgłoszonych we wniosku o wznowienie postępowania z dowodami dotychczas występującymi, możliwe jest stwierdzenie, czy pierwsze z wymienionych nakazują uznać z dużym prawdopodobieństwem ustalenia dokonane przez orzekające sądy obu instancji za wadliwe. Ze wskazanej wyżej podstawy wznowienia wynika zatem, że rozpoznanie wniosku o wznowienie z tego tytułu ogranicza się wyłącznie do badania, czy rzeczywiście po uprawomocnieniu się wyroku ujawniły się nowe fakty lub dowody, które wskazują na oczywistą (graniczącą z pewnością) lub co najmniej wysoce prawdopodobną błędność wyroku objętego wnioskiem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2013 r., V KO 21/13, LEX nr 1313142).

Wskazać wreszcie należy, że poszukiwanie *propter nova* nie jest rolą sądu wznowieniowego. Sąd procedujący w trybie art. 540 § 1 k.p.k. powołany jest jedynie do ich oceny w świetle dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, który legł u podstaw zaskarżonego wnioskiem rozstrzygnięcia (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 września 2010 r., IV KO 55/10, z dnia 16 października 2014 r., II KO 84/13, OSNKW 2015/3/21).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych faktów, czy dowodów, w rozumieniu przywołanego przepisu, które w sposób wiarygodny podważałyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, a więc to, że A. S. działał w

warunkach obrony koniecznej określonej w art. 25 k.k. Choć osoba P. G. może być z formalnego punktu widzenia postrzegana jako nowe źródło dowodowe w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., to obrońca w żadnej mierze nie wykazał, aby relacje tego świadka mogły w sposób wysoce prawdopodobny i wiarygodny podważyć trafność dokonanych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych.

Przypomnieć jedynie można, że przestępstwo prawomocnie przypisane skazanemu zostało popełnione w trakcie zabawy dożynkowej, a jego świadkami było wiele osób, których zeznania pozwoliły na trafną ocenę przebiegu całego zajścia. Ustalenia w tym przedmiocie Sąd I instancji poczynił w oparciu m.in. o spójne i wzajemnie ze sobą korespondujące zeznania M. B. (k. 263 - 265v), K. T. (k. 267v - 268v), A. M. (k. 268v - 269), X. X. (k. 274 - 275v), Y. Y. (k. 275v - 276v) i M. S. (k. 303 - 304). Zeznania te umożliwiły negatywne zweryfikowanie wyjaśnień oskarżonego oraz przyjęcie, że jego działania miały na celu odwzajemnienie krzywdy, nie miały zaś charakteru obronnego (s. 16 motywów SO). Ustalenia w tym zakresie zostały poddane kontroli odwoławczej (s. 4 - 7 motywów SA), a następnie – kasacyjnej i nie zostały zakwestionowane.

Wskazywany obecnie dowód w postaci zeznań P. G. nie może zostać skutecznie przeciwstawiony zeznaniom wielu bezpośrednich świadków zdarzenia, których wiarygodność nie budziła wątpliwości. Nie sposób więc przyjąć, że zeznania tego świadka wniosą do sprawy jakieś nowe, nieznane dotąd okoliczności pozwalające uznać, że A. S. działał w obronie koniecznej, odpierając bezpośredni, bezprawny zamach na nietykalność lub zdrowie K. S. Oferowany dowód zmierza więc wyłącznie do zakwestionowania wiarygodności świadków przesłuchanych w toku postępowania stanowiąc wyłącznie nieuprawnioną na gruncie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. próbę poddania pod ocenę Sądu wznowieniowego ustaleń faktycznych poczynionych przez oba Sądy i dlatego nie może stanowić podstawy do wznowienia postępowania w sprawie.

Uwzględniając powyższe argumenty, wniosek o wznowienie postępowania podlegał oddaleniu. Jednocześnie, na podstawie art. 639 k.p.k., Sąd Najwyższy obciążył skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego nie znajdując podstaw do zwolnienia z obowiązku ich poniesienia.

